

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะทันตแพทยศาสตร์

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการ ให้และรับสินบนจากการดำเนินงานตาม ภารกิจของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ประจำปีงบประมาณ 2568

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบน¹ จากการดำเนินงานตามภารกิจ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ของ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

อ้างอิงคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (Mahidol University - Integrity and Transparency Assessment : MU-ITA 2025) ส่วนที่ 3 แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ 10.1 การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน ข้อ O23 การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. 2568 ประกอบด้วยประเด็น (1) – (4) ดังต่อไปนี้

(1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558					
หมายเหตุ : หน่วยงานไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติอนุญาต เนื่องจากไม่มีภารกิจ การอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558					
(2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือการให้บริการตามภารกิจ (ต้องประเมินอย่างน้อย 1 ภารกิจ)					
● วิจัย (กรณีที่ไม่มีการกีดกันด้านนี้ให้ระบุ “ไม่มีความเสี่ยง”)					
เหตุการณ์ความเสี่ยง		สาเหตุ	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
1.	การรับสินบนจากผู้ขอใช้บริการ ทดสอบ/วิเคราะห์ตัวอย่างเพื่อให้ได้รับ ผลการทดสอบที่เป็นไปตามความ ต้องการของผู้ขอใช้บริการ	- ผลการทดสอบไม่เป็นไปตามความ ต้องการของผู้ขอใช้บริการ	1	5	สูงมาก
● การศึกษา (กรณีที่ไม่มีการกีดกันด้านนี้ให้ระบุ “ไม่มีความเสี่ยง”)					
เหตุการณ์ความเสี่ยง		สาเหตุ	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
2.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับ สินบนจากนักศึกษาเพื่อแลกกับผลการ เรียน	- นักศึกษาสอบไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่ กำหนด - นักศึกษาที่มีผลการเรียนไม่เป็นไป ตามที่คาดหวัง	1	5	สูงมาก
3.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับ สินบนจากผู้สมัครเข้าสอบคัดเลือกเข้า ศึกษา	- ผู้เข้าศึกษาเสนอทรัพย์สินหรือ ผลประโยชน์ตอบแทนเพื่อให้ได้รับเข้า เป็นนักศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบ ัตรผู้ช่วยทันตแพทย์ชั้นสูง	3	5	สูงมาก

¹ สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ คำศัพท์ที่สื่อถึงสินบน เช่น เงินเบี๊ยะเงิน เงินใต้โต๊ะ ส่วย คำดำเนินการ คำอำนวยความสะดวก คำนำร่อนน้ำชา คำหัวคิว เงินทอน ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ หนังสือคดีสินบนกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าพนักงานของรัฐ สำนักงาน ป.ป.ช.

● เทคโนโลยีสารสนเทศ (กรณีที่ไม่มีการกีดกันนี้ให้ระบุ “ไม่มีความเสี่ยง”)					
4.	การให้สิทธิเข้าถึงข้อมูลหรือดัดแปลงระบบเพื่อแลกกับสินบน	1. การไม่มีระบบตรวจสอบสิทธิที่รัดกุม (Access Control) 2. ขาดการอบรมและปลูกฝังจริยธรรมในการปฏิบัติงาน 3. แรงจูงใจทางการเงินที่มาจากสินบน	2	4	สูง
5.	การจ้างพัฒนาระบบสารสนเทศหรือจัดซื้อครุภัณฑ์ประเภท IT โดยไม่ผ่านหน่วยงานที่รับผิดชอบ อาจเปิดช่องให้ทุจริต ส่งผลให้ระบบไม่ผ่านมาตรฐานความปลอดภัย เกิดช่องโหว่ และขาดคุณภาพในการบำรุงรักษา	1. การว่าจ้างบุคคลภายนอกหรือจัดซื้อครุภัณฑ์ IT โดยไม่ผ่านหน่วยงานที่รับผิดชอบทำให้ขาดการตรวจสอบและควบคุมมาตรฐาน 2. ข้อกำหนดใน TOR ไม่รัดกุมหรือไม่มีการระบุเงื่อนไขตามมาตรฐานความปลอดภัยสารสนเทศ 3. มีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการรับสินบนในการคัดเลือกผู้รับจ้างหรือผู้จำหน่าย 4. ขาดกระบวนการตรวจสอบคุณภาพของระบบและครุภัณฑ์ IT ก่อนรับมอบ	3	4	สูงมาก
(3) การจัดซื้อจัดจ้าง					
เหตุการณ์ความเสี่ยง		สาเหตุ	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
1.	การเรียกรับสินบนจากผู้ขาย/ผู้รับจ้างสำหรับการจัดซื้อจัดจ้าง	- กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะใกล้เคียงยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่งเป็นการกีดกันผู้ขาย/ผู้รับจ้างรายอื่น - คณะกรรมการฯ อาจมีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ขาย/ผู้รับจ้าง สนับสนุนให้ซื้อ/จ้าง กับบริษัทที่ตัวเองคุ้นเคย/มีผลประโยชน์ส่วนตัว - เจ้าหน้าที่พัสดุทำตัวไม่เป็นกลางไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต - กรรมการตรวจรับทำการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขายในกรณีเกินกำหนดส่งมอบแต่ไม่ปรับตามสัญญา/ใบสั่งซื้อ/ใบสั่งจ้าง - กรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับงานโดยไม่ตรวจสอบรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะที่กำหนด	2	4	สูง

(4) การบริหารงานบุคคล					
เหตุการณ์ความเสี่ยง		สาเหตุ	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
1.	การเรียกรับสินบนจากผู้มาติดต่อสมัครงาน/สัมภาษณ์งานเพื่อให้ผ่านการรับคัดเลือกเข้าทำงาน	- การเสนอทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ตอบแทนเพื่อให้ได้รับคัดเลือกเข้าทำงานหรือได้เปรียบในการสอบคัดเลือกเข้าทำงาน	1	5	สูงมาก

การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน
โดยนำความเสี่ยงฯ “ทุกระดับ” มากำหนดวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

(1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558			
หมายเหตุ : หน่วยงานไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติอนุญาต เนื่องจากไม่มีการกิจการอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558			
(2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือการให้บริการตามภารกิจ			
● วิจัย			
เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
1. การรับสินบนจากผู้ขอใช้บริการทดสอบ/วิเคราะห์ตัวอย่างเพื่อให้ได้รับผลการทดสอบที่เป็นไปตามความต้องการของผู้ขอใช้บริการ	สูงมาก	- มีการดำเนินงานตามระเบียบปฏิบัติการออกรายงานผลการทดสอบ (QP-09-01) และมีการลงนามถ้อยแถลงการรักษาความลับและความเป็นกลางในการให้บริการ - มีการดำเนินงานตามประกาศคณะทันตแพทยศาสตร์ เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่าบริการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์วิจัย พ.ศ. 2567	- ดำเนินการตามข้อกำหนด และระเบียบปฏิบัติการขอใช้บริการห้องปฏิบัติการวิจัย โดยกำหนดไม่ให้ผู้ทดสอบติดต่อโดยตรงกับผู้ขอใช้บริการ - การออกรายงานผลการทดสอบมีการทบทวน ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้อนุมัติก่อนส่งผู้ขอใช้บริการทุกฉบับ - มีการดำเนินการตรวจติดตามภายในและตรวจติดตามจากภายนอกเป็นประจำทุกปี เพื่อทวนสอบการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอน
● การศึกษา			
เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
2. การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากนักศึกษาเพื่อแลกกับผลการเรียน	สูงมาก	- ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดลว่าด้วยการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2552 - ประกาศคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง หลักเกณฑ์การสอบของนักศึกษาทันตแพทย์ พ.ศ. 2557 - ประกาศคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาลัทธิสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2566	1. มีการดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยการศึกษาระดับอนุ ปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2552 2. มีการดำเนินการตามประกาศคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง หลักเกณฑ์การสอบของนักศึกษาทันตแพทย์ พ.ศ. 2557 3. มีการดำเนินการตามประกาศคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย

● การศึกษา			
เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
			ล้มเหลว ว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2563
3. การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้สมัครเข้าสอบคัดเลือกเข้าศึกษา	สูงมาก	1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการควบคุมการสอบข้อเขียนและคณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ 2. ประกาศกำหนดการและรายละเอียดการสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์ชั้นสูง 3. ประชุมคณะกรรมการในการดำเนินการคัดเลือกผู้ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในรอบการสอบข้อเขียน และรอบการสอบสัมภาษณ์ 4. ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการสอบข้อเขียน สอบสัมภาษณ์ และประกาศรายชื่อผู้เข้าศึกษา	1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการควบคุมการสอบข้อเขียนและคณะกรรมการดำเนินการสอบสัมภาษณ์ 2. ประกาศกำหนดการและรายละเอียดการสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์ชั้นสูงอย่างชัดเจนและเปิดเผยต่อสาธารณะที่เข้าถึง 3. ประชุมคณะกรรมการในการดำเนินการคัดเลือกผู้ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในรอบการสอบข้อเขียน และรอบการสอบสัมภาษณ์ และมีการสรุปมติที่ประชุมอย่างชัดเจน 4. ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการสอบข้อเขียน สอบสัมภาษณ์ และประกาศรายชื่อผู้เข้าศึกษาในสื่อสาธารณะอย่างเปิดเผย
● เทคโนโลยีสารสนเทศ			
เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
4. การให้สิทธิเข้าถึงข้อมูลหรือดัดแปลงระบบเพื่อแลกกับสินบน	สูง	1. ผู้ใช้ต้องผ่านการยืนยันตัวตนและสิทธิทุกครั้งเมื่อเข้าถึงข้อมูล 2. ใช้ระบบ Log Monitoring เพื่อตรวจสอบและเก็บบันทึกการเข้าถึงข้อมูล (Server Log , Application Log ,Network Log) 3. กำหนดค่า Firewall เพื่อป้องกันการเข้าถึงที่ไม่ได้รับอนุญาต 4. ควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศด้วย	1. ดำเนินการตรวจสอบปรับแก้ไขให้ตรงตามขั้นตอนปฏิบัติการตั้งค่าความมั่นคงปลอดภัยขั้นพื้นฐาน เช่น Server ,PC Admin, Switch, Firewall, Database 2. ทบทวนสิทธิการเข้าถึงข้อมูลตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบทุกปี หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง เช่น โยกย้าย, ลาออก เป็นต้น

● เทคโนโลยีสารสนเทศ				
เหตุการณ์ความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
			หลักการจำกัดการเข้าถึงตามบทบาทหน้าที่ (Need-to-Know) ตามนโยบายความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ คณะฯ 5. เมื่อพบเหตุการณ์ มีทีมเฉพาะ (Incident Response Team) เพื่อจัดการและรายงานเหตุการณ์ต่อผู้บริหาร 6. จัดอบรมพนักงานให้เข้าใจถึงผลกระทบของสินบนและความผิดทางกฎหมาย	3. อัปเดตกฎความปลอดภัยของ Firewall อย่างสม่ำเสมอ
5.	การจ้างพัฒนาระบบสารสนเทศหรือจัดซื้อครุภัณฑ์ประเภท IT โดยไม่ผ่านหน่วยงานที่รับผิดชอบ อาจเปิดช่องให้ทุจริต ส่งผลให้ระบบไม่ผ่านมาตรฐานความปลอดภัย เกิดช่องโหว่และขาดคุณภาพในการบำรุงรักษา	สูงมาก	1. กำหนดให้การว่าจ้างพัฒนาระบบสารสนเทศและจัดซื้อครุภัณฑ์ประเภท IT ต้องผ่านหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อตรวจสอบ TOR ให้เป็นไปตามมาตรฐาน	1. จัดทำ “ข้อกำหนดความปลอดภัยสารสนเทศ” ที่มีรายละเอียดตามมาตรฐานหรือตามนโยบายความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ ให้ทุกหน่วยงานนำไประบุใน TOR ได้เอง พร้อมทบทวนทุกปี หรือมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ
(3) การจัดซื้อจัดจ้าง				
เหตุการณ์ความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
1.	การเรียกรับสินบนจากผู้ขาย/ผู้รับจ้างสำหรับการจัดซื้อจัดจ้าง	สูง	1. มีประกาศคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่องมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. 2567 เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงาน 2. มีพระราชบัญญัติการจัดซื้อ/จัดจ้างฯ ระเบียบกระทรวงการคลังฯ กฎกระทรวงฯ และหนังสือเวียนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง 3. มีการตรวจสอบพัสดุประจำปี	1. มีการดำเนินการตามประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล เรื่องมาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. 2562 2. เจ้าหน้าที่พัสดุจะต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ ที่กำหนดหากไม่ถือปฏิบัติจะมีบทลงโทษที่กำหนดไว้ 3. มีการคืนซากวัสดุทำให้สามารถตรวจสอบได้ 4. มีการกำหนด lot number /batch ในวัสดุบางประเภทเพื่อตรวจสอบรายละเอียดของผลิตภัณฑ์

(4) การบริหารงานบุคคล				
เหตุการณ์ความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง	การควบคุมที่มีอยู่	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
1.	การเรียกรับสินบนจากผู้มาติดต่อสมัครงาน/สัมภาษณ์งานเพื่อให้ผ่าน การรับคัดเลือกเข้าทำงาน	สูงมาก	- การดำเนินการตามขั้นตอนการสรรหาหรือคัดเลือกบุคลากรตามอัตรากำลังที่กำหนดตามแผนอย่างชัดเจนและเหมาะสม ดังนี้ 1. การสรรหาและคัดเลือก - คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือก - การสรรหาบุคคล - การคัดเลือกบุคคล 2. การบรรจุและแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัย - ผู้มีอำนาจในการบรรจุและแต่งตั้ง - สัญญาและระยะเวลาการจ้าง - การค้ำประกัน - การให้ได้รับเงินเดือน 3. การทดลองปฏิบัติงาน	1. มีการดำเนินการตามประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การบรรจุและแต่งตั้งและการทดลองปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2556

ลงนาม.....

(รองศาสตราจารย์ ทันตแพทย์บัณฑิต จิรจรียาเวช)

คณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

วันที่ 7 / มีนาคม / 2568

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะทันตแพทยศาสตร์

จัดทำโดย หน่วยบริหารความเสี่ยง งานบริหารความเสี่ยงและตรวจสอบภายใน

คณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล
เลขที่ 6 ถนนโยธี เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

